Rok XIV

DZIENNIK POMORSKI

Nr. 106

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,00 zł.
Z odnoszeniem i w agencjach	2,10 „
Na poczcie już z odnoszeniem	2,36 „
Kwartalnie w ekspedycji	6,00 „
Na poczcie już z odnoszeniem	7,08 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej — —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z za granicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

DODATKI: „Orędownik Powiatowy powiatu chojnickiego" — „Kwiaty z Bożego Ogrodu" — „Dodatek Powieściowy"

Piątek † Mamerta B w
Sobota Pankracego M

CHOJNICE, sobota dnia 12 maja 1934 r.

Słońca wschód 3,49 zachód 19,15
Księżyca wschód 3,08 zachód 19.06

Nuncjusz Apostolski w Boliwji
otrzymuje odznaczenie.

Rzym, 11. 5. Prezydent Boliwij odznaczył nuncjusza apostolskiego, arcybiskupa Centoz'a w uznaniu samarytańskich zasług, położonych w czasie wojny boliwijsko - paragwajskiej, wielkiem krzyżem Orderu pańskiego. Jest to najwyższe odznaczenie w Boliwji. (KAP).

Zjazd katolików szwajcarskich

Genewa, 11. 5. W solurze odbył się 14-ty kolejny wielki zjazd katolicki. Uroczystości rozpoczęła Msza św. W czasie obrad przemawiał m. in. radca związkowy Etter, stwierdzając pocieszający niezwykle objaw odrodzenia chrześcijańskiego Szwajcarji. Wspaniały pochód z udziałem 20 orkiestr po ulicach miasta zakończył piękne uroczystości. (KAP).

Samochód wjechał w oddział wojska

Łuck, 11. 5. W Równem na przedmieściu Cegielnia szofer Frajman Jan, prowadząc samochód ciężarowy zarządu technicznego, najechał na przechodzący oddział 44 pp., wskutek czego czterej żołnierze doznali ciężkich, zaś kilkunastu lżejszych obrażeń ciała. Wszystkich umieszczono w szpitalu wojskowym. Szofera aresztowano.

Adjutant gen. Hallera zachorował

Warszawa, 11. 5. Adjutant gen Hallera w czasie podróży do Ameryki red. Pałaszewski zachorował. Red Pałaszewskiego umieszczono w polskim szpitalu Sióstr Samarytanek w Chicago.

Zakupy sowieckie w Polsce

Warszawa, 11. 5. Przedstawicielstwo sowieckie w Warszawie zakupiło 5 tysięcy tańszych kapeluszy za 40 tysięcy złotych, 6 tysięcy par tańszych rękawiczek za 15 tysięcy i 3 tysiące tuzinów chustek.

Zubry polskie mnożą się

Warszawa, 11. 5. Stado żubrów białowieskich, liczące dotychczas 11 sztuk, powiększyło ostatnie o dalsze dwa żubry, tak, że obecnie w Polsce jest 13 sztuk żubra polskiego.

Bezrobocie nieco zmalało

Warszawa, 11. 5. Liczba bezrobotnych na d. 4 bm. według danych biur pośrednictwa pracy przy Funduszu Bezrobocia wynosiła 353.416 osób, co stanowi spadek bezrobocia w stosunku do tygodnia poprzedniego 9.730 osób.

Bezrobocie w Anglji

Londyn, 11. 5. Liczba bezrobotnych w kwietniu zmniejszyła się o 53.000 osób, w porównaniu z miesiącem poprzednim. W dniu 23 kwietnia ogólna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Anglji wynosiła 2.148.000.

Zabójstwo dziennikarza ukraińskiego
Polityczne tło mordu?

Lwów, 11. 5. W środę około godz. 12-ej w nocy w alei obok cmentarza stryjskiego, został zastrzelony reporter ukraińskiego pisma „Nowyj Czas", Jakób Paczyński. Napastnicy skierowali do Paczyńskiego dziewięć strzałów rewolwerowych, zabijając go na miejscu. Paczyński, był w ubiegłym roku napadnięty i ciężko pobity.

Zamach ma jak donosi „Kurj. Poran." tło polityczne. W związku z morderstwem policja aresztowała kilka osób, podejrzanych o udział w napadzie. Ze względu na toczące się śledztwo nazwiska aresztowanych trzymane są w tajemnicy.

Spośród osób przesłuchiwanych w charakterze świadków, pewna pani zeznała, że bezpośrednio po strzałach dostrzegła trzech uciekających mężczyzn w czapkach studenckich.

Katolicy Anglji manifestują
5000 osób na ulicach Londynu

Londyn, 11. 5. W dniu 29 kwietnia br. odbyła się w Londynie imponująca swemi rozmiarami manifestacja uczuć katolickich, w której wzięło udział przeszło 5.000 osób z najrozmaitszych sfer społecznych. Oto w samem sercu stolicy Wielkiej Brytanji na ulicy „Tyburn Walk" w pobliżu Marble Arch i Hyde Parku, zgromadziły się wielotysięczne rzesze katolików, by oddać dorocznym zwyczajem należny hołd męczennikom za wiarę, zamordowanym na tem miejscu w drugiej połowie XVI i początku XVIII wieku, podczas prześladowań Kościoła przez protestantów. Wspaniała procesja przeszła ulicami stolicy, wywołując podziw i zachwyt mieszkańców Londynu. (KAP).

Klęska pożarów w Rumunji
Straty wynoszą miljon lei

Bukareszt, 11. 5. Pożary w Rumunji trwają w dalszym ciągu. Spłonęły trzy wsie i znaczne przestrzenie lasów w pobliżu Cluj. Straty, wyrządzone przez pożar, wynoszą miljony lei. Również z Besarabji i delty Dunaju napływają wiadomości o pożarach. Brak wody i gwałtowny wiatr utrudniają akcję ratowniczą. W Buzeu spłonęła cała dzielnica miasta Straty są oceniane na 16 miljonów lei. W pobliżu tego miasta płoną znaczne przestrzenie lasów.

Spłonął m. in. klasztor Negru Voda, który zawierał niezwykle cenne zabytki sztuki kościelnej. Klasztor ten został ufundowany w roku 1635 przez wojewodę wołoskiego, Mateusza Basaraka. Straty są oceniane na 50 miljonów lei. Klasztor nie był ubezpieczony. Dziś rząd ogłosił nową proklamację do ludności, w której nawołuje do oszczędzania zapasów zboża. Wywóz zboża zagranicę został chwilowo wstrzymany. Przeciwko spekulacji zbożowej wydano ostre zarządzenie.

Zebranie św. Kongregacji Obrzędów

Miasto Watykańskie, 11. 5. Odbyło się posiedzenie św. Kongregacji Obrzędów w sprawie omówienia kilku procesów bieżących. Na porządku dziennym były sprawy: rozpoczęcia procesu bratyfikacyjno-kanonizacyjnego służebnicy Bożej Branciszki Schervier z Trzeciego Zakonu św. Franciszka, założycielki zakładu sióstr ubokich św. Franciszka, takiego samego procesu w sprawie służebnicy Bożej Teresy Soubiran, założycielki kongregacji NMarji P. Wspomożycielki, a następnie rewizji pism Sługi Bożego Placyda Riccardi, kapłana zakonu św. Benedykta, rewizji pism sługi Bożego Karola di Sant' Andrea, kapłana z Kongregacji Pasjonistów, rewizji pism sługi Bożego Pawła Piusa Perazzo, tercjarza zakonu św. Franciszka i rewizji pism służebnicy Bożej Franciszki Anny Civier Carbonelli, członka instytutu Sióstr Miłosierdzia.

Afganistan przeciwko żydom

Londyn, 11. 5. Rząd Afganistanu wydał szereg zarządzeń skierowanych przeciwko żydom. Odtąd żydzi nie będą mieli prawa osiedlać się w południowych i wschodnich prowincjach kraju i będą mogli opuszczać stolicję państwa Kabul tylko za specjalnem pozwoleniem. Powody, jakie skłoniły rząd afganistański do wydania tych zarządzeń restrykcyjnych nie są znane.

Nagrody za schwytanie Dillingera

Nowy Jork, 11. 5. Na wezwanie gubernatora stanu Illionis, by 5 sąsiadujących z sobą stanów wyznaczyło nagrody za schwytanie Dillingera, stan Ohio przeznaczył 1000 dolarów dla osoby, która przyczyni się do schwytania Dillingera żywym lub martwym.

Napad na osiedla japońskie

San Paulo, 11. 5. W miasteczku Tiente w Brazylji zastrzelił pewien japończyk uwodziciela swej córki, brazylijczyka. Rozjątrzeni czynem tym brazylijczycy napadli na osiedla japońskie, zabijając 5 kolonistów Pozatem ranionych zostało ciężko 16 osób.

Krwawe rozruchy w porcie greckim

Ateny, 11. 5. W mieście Kalamata doszło do krwawego starcia pomiędzy policją a robotnikami portowymi, którzy wystąpili z protestem przeciwko mechanicznemu wyładowywaniu zboża ze statków bez odpowiedniego odszkodawania robotnikom.

W wyniku starcia 4 robotników zostało zabitych, 10 odniosło rany.

Kata trofa nad morzem

Paryż. 11. 5. Wiadomość o katastrofie francuskiego samolotu nad kanałem La Manche wywołała w Paryżu olbrzymie wrażenie. Załogę samolotu stanowili pilot, jego pomocnik i radjo-telegrafista. Pozatem w samolocie znajdowało się 3 pasażerów, dwu Francuzów i jeden Szwajcar, Wysłany na poszukiwanie zaginionych trzymotorowy aparat francuski odnalazł szczątki samolotu w odległości 15 mil od Dieppe.

Manifestacja głodnych dzieci

Paryż, 11. 5. Z Madrytu donoszą: W dniu wczorajszym przybyła z Saragossy do Madrytu grupa dzieci strajkujących tam od 6 tygodni robotników. Dziećmi temi zaopiekowały się skrajne organizacje robotnicze w Madrycie, pragnąc poprzeć tym sposobem walkę robotników z Saragossy. Madrycka organizacja anarchistyczna wraz z narodową konferencją pracy urządziły z tego powodu przed gmachem kortezów wielką demonstrację.

Żyto polskie dla zagranicy
Obawy o kiepski urodzaj zbóż z powodu suszy.

Warszawa, 11. 5. W ostatnich czasach wzmogły się zakupy żyta przez zagranicę. Znaczne partje sprzedano do Belgji, Holandji. Przypisują to dużej suszy, panującej w tych krajach. Tegoroczna wiosna wpłynęła na przyśpieszenie wegetacji zbóż o przeszło dwa tygodnie. Na ziemiach lekkich wykłosiło się żyto, co dzieje się normalnie dopiero w drugiej połowie maja. W niektórych okolicach żywią obawy co do urodzaju zbóż z powodu suszy. Na gruntach mocniejszych wegetacja zbóż przedstawia się korzystniej.

Jesteś członkiem L. O. P. P. Jeśli nie, zapisz się zaraz na członka. Zapisy na członków L. O. P. P. przyjmują wszystkie koła w Chojnicach i powiecie.

Angielski język nie nadaje się jako język światowy

Niedawno obradowała w Londynie Międzynarodowa Konferencja, zwołana przez Royal Society of Literature, w celu przedysukotowania możliwości założeniaMiędzynarodowej Rady dla języka angielskiego ze względu na piętrzące się trudności zachowania wspólnego języka angielskiego w krajach, gdzie angielskie jest językiem potocznym lub urzędowym. — Wielu z nas sądziło, że język angielski może się łatwo stać językiem międzynarodowym. Tymczasem Konferencja ta składająca się **tylko z Anglików i Amerykanów** wykazała, że to jest niemożliwością. Język angielski ulega coraz bardziej zniekształceniu tak w wymowie jak i pisowni, a język amerykański, który przecież nie jest niczem innem, jak język angielski, różni się ogromnie od języka kontynentalnego. angielskiego. — Już dzisiaj Anglik zamierzający udać się do Ameryki, musi przedtem poświęcić kilka miesięcy na naukę dialektu amerykańskiego, by móc porozumieć się w Nowym Świecie. Uczeni angielscy i amerykańscy są bardzo tem przerażeni. Zaznaczyć należy, że Anglja nie posiada żadnej Akademji lub Instytucji czuwającej nad zachowaniem czystości języka. To też wspomniana konferencja nie zdążyła zająć się językiem angielskim jako językiem mającym stać się językiem światowym (na wzór Esperanta) a tylko zajęła się troską o przyszłość angielskiego.

Lord Balfour otwierając zjazd powiedział: „Jest jednym z najnieszczęśliwszych rezultatów wieży Babel, że podczas gdy malarze i muzycy mogą posługiwać się tymi samymi instrumentami wzgl. nutami, ludzie są podzieleni jakby w sekcje. Niema dotychczas metody, która umożliwiłaby pisanie taksamo przynajmniej dwóch języków, np. angielskiego i francuskiego."

G. B. Shaw, znany angielski literat, swoim zwyczajem podrwił sobie z tego powiedzenia mówiąc: „Według ostatniej statystyki jest 42 767 tys. dialektów i to w samej Anglji. Każda osoba uważa, że jej dialekt jest najlepszy. Jest to naturalnie bardzo męczące dla mówiących. Będąc członkiem Komitetu Radja angielskiego miałem bardzo trudne zadanie wybrać dialekt, w którym należy przemawiać. Przyznać muszę, że w Komitecie nie doszliśmy do zgody nawet odnośnie do słów mowy potocznej, i tak dowiedziałem się, że niema niczego, coby można nazwać językiem angielskiem."

Wywody wszystkich mówców wykazały, że nie może być mowy o wprowadzeniu języka angielskiego jako języka międzynarodowego, będzie już wielką zasługą konferencji, jeśli zdoła uchronić język angielski od zupełnego rozpadnięcia.

Esperantyści wybrali dobrą drogę nie naruszając narodowych języków ojczystych, propagując międzynarodowy swój język pomocniczy. Esperanto rozwija się obecnie pomyślnie stał się językiem żywym, używanym przez liczne rzesze w wszystkich zakątkach świata. Stało się językiem demokracji. Przy znajomości Esperanta można dziś wszędzie już porozumieć się, tem więcej, że Wszechświatowy Związek Esperantystów przez swych delegatów, ustanowionych w przeszło 2000 miastach całego świata (również w Chojnicach) we wszystkich sprawach pomaga swym członkom. Dzięki swej Akademji Esperanckiej jak również dzięki dzięki ogólnemu zrozumieniu respektowania tradycji językowej, Esperanto nie boi się rozpadnięcia na dialekty. Będzie więc służyło ku ogólnemu dobru całej ludzkości, wszystkich narodów, a w niemniejszej mierze także imieniu Polskiemu: Polsce kolebce Esperanta. F. L.

Smiertelne zatrucia mięsem

Dwie osoby zmarły

Krobia, 11. 5. W Żytowiecku pod Krobią, zdarzyło się masowe zatrucie mięsem, które pociągnęło za sobą śmierć dwojga osób.

Mianowicie u rodziny Ziemlińskich z Żytowiecka stwierdozno po spożyciu mięsa nabytego od rzeźnika Zakrzewskiego objawy ciężkiego zatrucia. W szpitalu SS. Miłosierdzia w Poniecu, dokąd chorych przewieziono, lekarz stwierdził zatrucie zepsutem mięsem.

Mimo natychmiastowego ratunku Ziemlińska i jej syn zmarli w okropnych męczarniach, podczas gdy Ziemliński walczy ze śmiercią.

Lekkie objawy zatrucia zauważono również u córki Ziemlińskich. Uniknęła ona śmierci przez to, iż podane sobie mięso wyrzuciła, ze względu na nieprzyjemną woń, jakie wydzielało. Podobno objawy zatrucia stwierdzono u licznych mieszkańców wioski.

I w Polsce pożary nie ustają

Ogień strawił kilkaset budynków — Olbrzymie straty.

Łódź, 11. 5. W zagrodzie Łukasza Sinki we wsi **Grabice** wybuchł pożar który mimo ratunku zniszczył doszczętnie 14 zagród, składających się z 4 budynków mieszkalnych i gospodarczych. Straty oblicza się na 130 tys. złotych. Poparzonych zostało 3 osoby.

W zagrodzie Ignacego Rajskiego w **Wacławowie** powstał pożar. Ogień zniszczył 4 zagrody z 24 budynkami. Szkody wynoszą 63 tys. złotych.

W **Klinkach** w zagrodzie Wacława Slipka powstał pożar, który zniszczył trzy zagrody z 16 budynkami. Straty wynoszą 54 tys. złotych.

We wsi **Brzóze** pow. kozienieckiego w jednej z zagród powstał pożar, wzniecony przez dzieci. Ogień zniszczył stokilkadziesiąt domów, kilkadziesiąt stodół, inwentarz żywy i martwy. W czasie akcji ratunkowej kilkanaście osób zostało poparzonych. Z pośród poparzonych 3 osoby zmarły. Straty materjalne wynoszą około 130.000 zł.

We wsi **Moskalówka** pow. krzemienieckiego wybuchł wskutek zapalenia się sadzy w kominie pożar, który ogarnął wnet całą wieś. Wskutek silnego wiatru ognia nie można było umiejscowić. Spłonęło 91 budynków mieszkalnych i gospodarczych.

We wsi **Chrzanów** w zabudowaniach Franciszki Słomkowej, wskutek wadliwej konstrukcji komina, wybuchł pożar, który wkrótce przeniósł się na sąsiednie budynki.

Pastwą rozszalałych płomieni padły 62 gospodarstwa. Jeden ze strażaków w czasie akcji ratunkowej doznał ciężkich poparzeń, tak, iż w stanie groźnym przewieziono go do szpitala. Pogotowie ratunkowe opatrzyło prócz tego jeszcze 8 poparzonych osób. — Straty, powstałe wskutek pożaru, wynoszą około 150 tys. złotych.

Dnia 8 bm. we wtorek, w godzinach południowych wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarskich wsi **Przygłów** pod Piotrkowem. Pożar wybuchł w środku wsi na górce. Następnie ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania. Ogółem spłonęło doszczętnie 10 zagród gospodarskich. Pastwą płomieni padł także inwentarz martwy, znajdujący się w zabudowaniach.

23 lata bez Mszy św.

Rzym, 11. 5. Mała wysepka Tristan da Cunha, zagubiona na oceanie na pół drogi pomiędzy Capetown a Buenos Aires (pomiędzy Ameryką Południową, a Afryką Południową) należy do Wikarjatu Apostolskiego Przylądka Dobrej Nadziei, nie posiada jednakże własnego duszpasterza. Trudności komunikacyjne z lądem stałym sprawiają, że odwiedziny kapłana są rzadkiem ewenementem. Niedawno odwiedził tę zapomnianą wysepkę kapłan, przybyły z Afryki. Mszy św., którą odprawił, wysłuchała jedna zaledwie rodzina (jedyni katolicy na całej wyspie). Matka tej rodziny, składającej się z dziewięciorga dzieci, napisała z tej okazji list dziękczynny do przewodniczącej Ligi Kobiet Katolickich w Capetown której zawdzięcza wizytę kapłana. Jak się okazało, kobieta ta wraz ze swą rodziną ostatni raz słuchała Mszy św. 23 lata temu!... (KAP).

—o—

Ofiara zazdrości

Rywal zabity kłonicami.

Warszawa, 11. 5. Wieś Konstantynów w pow. błońskim, pod Warszawą, była terenem bestjalskiego mordu.

Do córki jednego z tamtejszych gospodarzy przyszedł 28-letni Bolesław Marszak, który starał się o jej rękę. Nie podobało się to drugiemu konkurentowi do ręki dziewczyny, niejakiemu Janowi Szpekowi, który w towarzystwie kolegów napadł na Marszałka. Pobity ciężko kłonicami, Marszałek wkrótce zmarł. Policja aresztowała zabójców i osadziła w więzieniu w Warszawie.

—o—

Samobójstwa

Inowrocław, 11. 5. 62-letni Adolf Rochde, właściciel młyna parowego w Pakości, wskutek rozstroju nerwowego popełnił samobójstwo przez powieszenie.

W Rzepowie, pow. Mogilno, 26-letni Stefan Kotliński chorujący na otwartą gruźlicę popełnił samobójstwo. Jest to już trzeci wypadek samobójstwa w tej samej rodzinie.

—o—

Zaglówka wywróciła się na Brdzie

Bydgoszcz. Żaglówka kierowana przez p. Sybusa na skutek zbyt silnego wirażu przy krzyżowaniu napełniła się wodą i wywróciła. Pasażerowie żaglówki znaleźli się pod wodą Na szczęście p. Cybus z towarzyszem dopłynął do brzegu, a żaglówkę z Brdy wyłowiono.

Swiat duchów i wyobraźni ludu polskiego

W wierzeniach ludowych sprawy duchowe, metefizyczne kojarzą się ściśle ze światem materjalnym, stanowiąc jedną nierozerwalną całość. Do dziś dnia przesądy i wierzenia wśród ludu polskiego, o ile nie przetrwały jako pewnego rodzaju ceremonje i obrzędy, to wkroczyły jako czołowe motywy do podań, baśni i opowiadań, zajmując w literaturze ludowej naczelne miejsce.

Duszę ludzką wyobraża sobie wieśniak jako coś konkretnego, materjalnego. Może ona przybrać na się postać żyjącej istoty i jako mrówka lub mysz podczas snu opuścić ciało śpiącego. Lud polski utrzymuje, jakoby człowiek posiadać miał aż dwie dusze, z których jedna jest szlachetniejsza i doskonalsza. W Małopolsce wieśniacy wierzą, że obrządek chrztu dotyczy tylko jednej z dusz, dlatego konieczne jest dla drugiej bierzmowanie.

Bardzo często dusza ludzka w życiu pozagrobowem odbywa ciężką tułaczkę po ziemi za grzechy i przestępstwa popełnione za życia, przybierając różnorodne postacie widm i strachów, które w różnych okolicach kraju — rozmaicie są nazywane. Ciekawa i charakterystyczna jest cała plejada duchów złych i szkodliwych: jak strzygi, topielice, latawce zmory i demony.

Strzygi, które pospolicie lud polski nazywa upiorami — to duchy złe, niegodziwe, sprowadzające śmierć lub chorobę. Śmiały i odważny człowiek, którego taki upiór atakuje, według wierzeń ludu olkuskiego, może go się pozbyć, uderzywszy lewą ręką silnie w twarz. Bojaźliwi powinni ratować się ucieczką.

Strzygoń w ludzkiej postaci łatwy jest do poznania, a zdradzają go podwójne zęby, wiotkie i gnące się, wężowate ciało, czerwone paznokcie lub siny znak na plecach. Dziecko urodzone z zębami jest również zadatkiem na przyszłego upiora.

Takiego kandydata na strzygonia po śmierci chowa lud krakowski obliczem do ziemi, aby mógł tylko wgłąb jej wędrować, wypisuje mu na czole imię Jezus, oczy zawiązuje chusteczką, obdarzywszy naostatek krzepkiem uderzeniem łopaty... poniżej krzyża...

Najradykalniejszym wszakże środkiem na upiora było ucięcie mu głowy łopatą, włożenie jej między nogi, odwrócenie trupa plecami ku górze i przygwożdżenie go osikowym kołkiem, Pozostałością tych wierzeń jest zabawa dzieci w strzygonia rozpowszechniona zwłaszcza w Małopolsce

* * *

Poważną pozycję wśród duchów, demonów, czy widm zajmują t. zw. topielce i topielice. Są to samobójcy, bądź ci, którzy zginęli śmiercią przypadkową. Wśród Huculów panuje wiara, że dusze utopionych ukazują się ludziom w noc księżycową. W pińczowskiem zaś utrzymują, jakoby duch ten miał wciągnąć złych ludzi wgłąb wody, zbawiając w ten sposób sebie. Dobrych natomiast nie rusza.

* * *

Śląskie jest królestwem duszków psotnych i wesołych, zwanych „utopcami", które w pociesznych czerwonych ubrankach, przyjmując często postacie zwierząt, wyprawiają rozmaite figle i harce.

Duch wodny w postaci strasznego demona występuje w Krakowskiem i na Mazowszu czatując na ludzi ciemną nocą nad brzegami wód. W Lubelskiem nieochrzczone dzieco, utopione przez matkę, zamienia się w „topczyka" lub „stopczyka" — do siedmiu lat rośnie, pozostając potem karzełkiem i wyprawiając ucieszne figle w wodzie rybakom.

* * *

Na Pokuciu w wierzeniach ludu nieochrzczone dziecko po śmierci odbywa wędrówkę powietrzną, jako ptak wołając żałośnie „chrztu, chrztu — W ciele lelka lub innego ptaka przebywa tak do lat siedmiu, aby powrócić potem do swych rodziców.

W Pińczowskiem utrzymują, że latawce mają swoich wrogów, którymi są płanetnicy, uganiający się w przestrzeniach i strzelający do latawców ostrzami piorunów.

Na Pokuciu „latawiec" — to duch zły, spadający często jako gwiazda ognista a często w ludzkiej postaci kusząca młodzież.

W ziemi białostockiej sunie po niebie demon, jako słup ognisty poniżej księżyca, sypiąc iskrami. Na nim siedzi djabeł pędzący tym „podniebnym expressem" do chłopca, który mu duszę zaprzedał.

* * *

Wśród demonów wymienić należy jeszcze zmory, w działalności swej podobne do upiorów czy strzygoniów Jest jednakże między nimi pewna różnica. Strzygoń to duch umarłego człowieka, gdy zmora jest duszą żywego, wychodząca z niego w czasie snu.

Poznać ją łatwo... silnie zgarbiona i chuda, o bladej twarzy i czarnych migocących oczach. Miewa również zrośnięte, gęste i ciemne jak smoła łuki brwi. Na Kujawach, gdy mokre drzewo piszczy na kominie — lud mówi, że to zmora tak się żali i skwierczy, przeciskając się przez wąski komin.

W Małopolsce zmora w postaci pięknej dziewicy zastawszy śpiącą na wznak ofiarę, wysysa jej z ust krew. Zwie się tam „kogą". Bardzo powszechne i demonicznym charakterze są zmory wśród ludu ruskiego. Zamieszkują głębokie jary, doliny i gęste lasy, napastując ludzi.

Na Huculszczyźnie podobną działalność wykazują dusze zmarłych dziewcząt, jako t. zw. „nicznyci", nawiedzają nocami sadyby ludzkie, by odbierać śpiącym życiodajny sen.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 9 maja 1934 r.

Obchód XI Tygodnia L. O. P. P.

Jutro w sobotę 12 bm. o godz. 20 zabawa taneczna na rzecz LOPP. w hotelu Polonja.

—o—

„Tydzień Dziecka" w Chojnicach

od 18 do 25 bm.

W sobotę dnia 9 bm. na zaproszenie p. Dr. Makomaskiego odbyło się zebranie, na którem wybrano Komitet „Tygodnia Dziecka", który w naszym grodzie przeprowadzi jak ubiegłego roku akcję na cele przedewszystkiem Kolonji dla dzieci bezrobotnych. Na przewodniczącą Komitetu uproszono p. prokuratorową Stefanicką, a w skład Komitetu weszli pp. Gieruszczakowa, Polkowska, Mazurkiewiczowa, Handtowa, Wagnerowa, Korzeniowska, Szelezińska, Załuska, Matysikowa, Fiedlerowa, Polachowska, Żuławska oraz pp. Grzybowski i Dziura. — Komitet podzielił się na sekcje, które pracując oddzielnie przygotują szereg imprez dla naszych dzieci, oraz zajmą się zbiórką fantów i żywności na zabawę dzieci w lasku miejskim w dn. 22 bm. Zarówno szlachetny cel jak kolonje dla najbardziej potrzebujących wypoczynku dzieci, jak przyjemność dla y **całego miasta** zjednają pewnie w naszem mieście sympatję dla Komitetu i dla jego wysiłków. Zeszłego roku zebrana w czasie tygodnia suma pozwoliła na dwutygodniowy pobyt 30 dzieciom w Charzykowach Wierzymy, że i tegoroczne wysiłki przyniosą tyle, że będzie można znowu taką kolonję utworzyć. Znana ofiarność na cele społeczne Obywatelstwa naszego miasta nie zawiedzie napewno, gdyż idzie o największy skarb narodu... młodzież. M

—o—

Z posiedzenia rady miejskiej.

W ub. środę odbyło się przy udziale 23 radnych zwyczajne jawne posiedzenie rady miejskiej, któremu przewodniczył pan burmistrz Hanuła. Na wstępie pan burmistrz wygłosił krótkie przemówienie poświęcone pamięci śp. burmistrza dr. Sobierajczyka, wysłuchane przez panów radnych stojąco.

Zkolei rada uchwaliła jednogłośnie regulamin dla komisji rewizyjnej, po uprzedniem szczegółowem referacie p. radnego Nieboraka.

Do Komitetu Bozbudowy miasta Chojnic wybrano z Zarządu Miasta p. ławnika Mazurkiewicza, z ramienia rady miejskiej pp. radnych Kalettę i Zimnego. Z poza rady miejskiej wybrano do tegoż Komitetu pp prof. Wagnera, prezesa Spółdzielni Domków Ogródkowych, Józefa Kądzielę i L. Wysockiego.

Wkońcu uchwaliła rada regulamin dot. dzierżawy nieruchomości miejskich.

Na propozycję pana burmistrza większość radnych zgodziła się na urządzenie tradycyjnej wycieczki do lasu Wolności.

—o—

Pożar lasu

W ub. środę powstał pożar w leśnictwie Funka, który zniszczył doszczętnie przeszło 50 mórg młodego drzewostanu. Dzięki energicznej akcji ratowniczej okolicznej ludności, udało się pożar zlokalizować nim zdołał opanować dalsze tereny lasu państwowego. Przyczyną pożaru stał się prawpodobopnie porzucony niedopałek papierosa.

Zmiana rozkładu jazdy.

„Wobec napływu do Ministerstwa Komunikacji i Dyrekcyj kolejowych wniosków o uwzględnienie proponowanych zmian w rozkładzie jazdy, jaki wejdzie w życie od 15 maja rb. Ministerstwo Komunikacji podaje do wiadomości interesowanych, że przesyłanie wniosków nie osiągnie obecnie swego celu, gdyż nowy rozkład jazdy już został opracowany, a jego druk jest już na ukończeniu. Prace nad nowym rozkładem jazdy rozpoczynają się corocznie w początkach sierpnia roku, poprzedzającego nowy rozkład, od wyjaśnienia i ustalenia konkretnych zadań P. K. P. w ruchu międzynarodowym. Wnioski dotyczące zmian lub ulepszeń komunikacji międzynarodowej, są wysyłane w końcu sierpnia na doroczną Europejską Konferencję Rozkładów Jazdy i Bezpośrednich Kursów oraz do interesowanych zagranicznych zarządów kolejowych, a to w celu przestudjowania tych wniosków przez interesowane zarządy jeszcze przed Europejską Konferencją.

Wnioski te tak co do rozkładu jazdy pociągów jak i prowadzenia wagonów bezpośredniej komunikacji w ruchu zagranicznym są załatwiane ostatecznie na wspomnianej Europejskiej Konferencji jaka odbywa się corocznie w pierwszej połowie października.

Po Europejskiej Konferencji i w zależności od jej wyników Ministerstwo Komunikacji opracowuje plan układu nowego rozkładu jazdy w krajowym ruchu dalekim oraz miejscowym, który to plan jest podstawą do opracowania przez Dyrekcję w szczegółach nowego rozkładu jazdy: pociągów pasażerskich w ciągu listopada i grudnia, a pociągów towarowych — w ciągu stycznia, lutego i marca. Nie jest to okres czasu zbyt długi, jeżeli się zważy że w grę wchodzi opracowanie jak najściślejsze wszelkich podręczników służbowych plakatów ściennych i Urzędowego Rozkładu Jazdy z uwzględnieniem tak bezpieczeństwa, jak i zadań technicznо-ruchowych oraz połączeń komunikacyjnych wszystkich pociągów na PKO., których przebieg przekracza rocznie 120 miljonów pociągo-kilometrów. W ciągu kwietnia uskuteczniany jest druk powyższych wydawnictw, które po wydrukowaniu podawane są od 1 maja do wiadomości interesowanych.

Ze względów wyżej przytoczonych interesowane instytucje i osoby powinny przedstawiać swe wnioski do Ministerstwa Komunikacji lub odnośnych Dyrekcyj Kolejowych corocznie najpóźniej w następujących terminach:

a) jeżeli chodzi o pociągi międzynarodowe — do 15. 8.

b) jeżeli chodzi o pociągi wewnętrznej komunikacji — do 15. 10.

Daty te Ministerstwo Komunikacji przypomni w specjalnych komunikatach we właściwym czasie.

Nadmienić przytem należy, że przy opracowaniu rozkładu jazdy są rozważane najróżnorodniejsze wnioski, bardzo często rozbieżne lub zawierające żądania wygórowane. Wobec tego w ostatecznym wyniku, ze względu na ograniczone możliwości zwłaszcza w okresie spadku przewozów, kiedy koleje są zmuszone do stosowania większych oszczędności jest uwzględniana tylko część wniosków, odpowiadająca potrzebom najwięcej istotnym.

—o—

Walne Zebranie Opieki Szkolnej przy gimnazjum męskiem.

W niedzielę, 13 maja, o godz. 10 odbędzie się w auli gimnazjum nadzwyczajne Walne Zebranie członków Opieki Szkolnej. Porządek dzienny obejmuje uchwalenie nowego statutu i wykład prof. Klimy n. t. Młodzież a wycieczki turystyczno-krajoznawcze.

Udział wszystkich członków obowiązkowy.

Za Zarząd:
Flemming, sekr. Ćwiejkowski, prezes

Pracownicy kolejowi domagają się obniżenia ceny węgla deputatowego

Związki pracowników kolejowych wystąpiły do władz kolejowych z żądaniem obniżenia ceny węgla deputatowego. P. K. P. oblicza bowiem za wysoką stawkę za przewóz węgla deputatowego, tj. po 3 złote za 1 tonnę na sto kilometrów. Jeżeli zważyć że kolej przewozi węgiel znacznie taniej, a nawet po 90 groszy, że wreszcie tak zw. taryfa gospodarcza według której obliczany jest przewóz węgla deputatowego, ustalona została w r. 1930 a od tego czasu koszty materjałów i koszt robocizny zmniejszył się przynajmniej o połowę, wobec czego żądania pracowników kolejowych aby cenę węgla deputatowego zmniejszyć o różnicę obecnego kosztu przewozu wydaje się całkowicie słuszną. (PAS).

—o—

Uprawnienia policyjne konduktorów

W najbliższym czasie ministerstwo komunikacji wyda rozporządzenie wykonawcze do ustawy o przestrzeganiu porządku na kolejach. Personel konduktorski na kolejach otrzyma zwiększone uprawnienia policyjne. Konduktorzy będą mieli prawa zatrzymywania pasażerów, celem odstawienia ich do najbliższego posterunku dla legitymowania, spisania protokółu itp. Konduktorzy będą mogli nosić broń palną. — Odrębne przepisy regulować mają sprawę nakładania doraźnych mandatów za wykroczenia w czasie podróży kolejowej. Wysokość grzywny wynosić będzie do 5 złotych. (Zarządzenie powyższe przyda się specjalnie na stacjach gdańskich — Red.)

Odpust kalwaryjny w Wielu

Młodzież narodowa pod sztandarem Chrystusowym

Wiele, 11. 5. **Odbył się wczoraj tegoroczny pierwszy odpust na Kalwarji. Przybyło na tradycyjną pielgrzymkę przeszło 20 tysięcy wiernych. Lud kaszubski tłumnym udziałem dowiódł, że nabożność, jaką odznaczali się jego przedkowie, wśród niego nie zanika. Na odpust przybyli pielgrzymki z dalszych i bliższych stron. Główne kazanie wygłosił ks. kanonik prof. dr. Raszeja z Pelplina Szczegóły z tych pięknych uroczystości zamieścimy w jednym z następnych numerów.**

— Na odpust kalwaryjny w Wielu tłumnie stawiła się młodzież narodowa dla zadokumentowania swej niezłomnej wierności pod sztandarem Chrystusowym i jego św. wiary katolickiej. Do Wiela przybyły liczne kompanje młodzieży narodowej z powiatów kościerskiego, kartuskiego, tucholskiego, starogardzkiego chojnickiego, świeckiego i nawet z **ziemi chełmińskiej.** Krocząc w procesji długie szeregi młodzieży narodowej wywarły na pielgrzymach głębokie wrażenie.

Rozwój stoczni gdyńskiej

W dziale remontowym jesteśmy zupełnie usamodzielnieni

Gdynia, (hap): W rozwoju prac remontów statków, będących w posiadaniu naszej marynarki, stajemy się coraz bardziej samowystarczalni Stocznia Gdyńska kierowana sprężyście i z całą fachowością przez inż Błażejowskiego, potrafi już sprostać nie tylko remontom statków o pewnej określonej wysokości tonażu, lecz przeprowadza gruntowne uzupełnienia techniczno - kontrukcyjne, które wykonuje się w nowo zbudowanej hali technicznej.

W chwili obecnej Stocznia Gdyńska dzięki uzupełnieniom i możliwościom technicznym, jest w stanie budować statki morskie o niedużym tonażu z zupełną sprawnością techniczną.

Jeżeli w tym kierunku nie zdążyliśmy jeszcze zdobyć zupełnego usamodzielnienia się, to bezsprzecznie uzyskaliśmy je w dziale remontowym. Przyznać trzeba, że ostatnie remonty statków marynarki wojennej łącznie z żeglowcem szkolnym O. R. P. „Iskra" wykonane zostały z precyzją nieustępującą żadnym stoczniom zagranicznym. Dowodem tego jest, że obecnie przeprowadza się w Stoczni doroczny remont łodzi podwodnych marynarki wojennej.

—

Program

obchodu XI. Tygodnia Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Chojnicach w czasie od 10 — 21 maja 1934 r.

12 maja (sobota) godz. 20 — Zabawa taneczna w hotelu Polonja na rzecz L. O. P. P.

13 maja (niedziela) godz. 17 — Marsz w maskach gazowych (meta i finisz na Rynku). Koncert na Rynku orkiestry I. Bat. Strzelców. Zagazowanie Rynku.

15 maja (wtorek) godz. 17 Konkurs modeli latających na stadjonie miejskim.

18 maja (piątek) godz. 18 — Otwarcie wystawy Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. w Toruniu i Szkoły Pilotów w Bydgoszczy — Rynek 18, I .piętro przy udziale przedstawicieli władz i urzędów oraz delegatów Kół L. O. P. P. i społeczeństwa.

Wystawa otwarta w dniach 19, 20 i 21 bm. od godz. 9—19.

Wstęp 20 gr, — szkoły 1 zł. od klasy.

Uwaga: Przez cały Tydzień Lotniczy wyświetlanie filmów propagandowych „Skrzydlate pokolenie" i „Zagazowana niedziela" oraz przezroczy z dziedziny LOPP. w miejscowem kinie.

Uprasza się Szanowne Obywatelstwo o liczny udział we wszelkich imprezach, urządzonych przez Obwód Powiatowy LOPP. w czasie XI. Tygodnia Lotniczego.

Obwód Powiatowy LOPP.

Z POWIATU

Obchód święta narodowego

Pawłowo, pow. chojnicki. Tegoroczne święto 3-go maja w parafji Pawłowo przeprowadził Oddział Związku Strzeleckiego. O godzinie 9,30 zebrały się szkoły Pawłowa i Pawłówka oraz wszystkie organizacje w parafji istniejące przed szkołą rolniczą skąd o godz. 10 wyruszono z orkiestrą na czele do kościoła parafjalnego na nabożeństwo. Nabożeństwo zakończono hymnem „Te Deum Laudamus i Boże coś Polskę". Po nabożeństwie ustawiono się do pochodu. Miejscowy wójt p. Huzarek z kapt. rez. p. Wyszatyckiem, ks. proboszczem i kier. szkoł. odebrali przed szkołą rolniczą defiladę. Po defiladzie naucz. p. Nowicki wygłosił przemówienie uroczystościowe które zakończył okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej Polskiej Jej Prezydenta Ignacego Mościckiego i Marszałka Józefa Piłsudskiego. Okrzyk publiczność trzykrotnie powtórzyła, a orkiestra odegrała hymn narodowy.

Po południu o godz. 15 zebrały się dzieci szkół Pawłowa i Pawłówka z ich rodzicami w parku szkoły rolniczej gdzie bawiono się wesoło do godz. 20. Wieczorem o godz. 20,30 miejscowy Oddział Związku Strzel- odegrał sztuczkę teatralną pod tyt. „Legjony". Amatorzy wywiązali się ze swych ról bardzo dobrze. Były momenty, które wyciskały łzy u publiczności. Legjoniści odtworzyli zgrozę wojny światowej, która szalała nad nieszczęśliwą naszą Ojczyzną Podziękowanie należy się profesorowi szkoły rolniczej p. Wyszatyckiemu, który całą swoją energję włożył w amatorów. Publiczność wypełniająca salę szkoły rolniczej do ostatniego miejsca obdarzyła amatorów hucznemi oklaskami. Prezes Powiatowy Z. S. p. por. rez. Jagodziński dziękował imiennie reżyserowi i amatorom za tak dobraną i dobrze oddaną sztukę. Na zakończenie odbyły się tańce które przeciągły się do późnej nocy. Bawiono się ochoczo i pogodnie.

Uczestnik.

Naszych Przyjaciół i Zwolenników

prosimy usilnie, ażeby zechcieli w myśl dobrze spełnianego obowiązku obywatelskiego — żądać wszędzie

Dziennika Pomorskiego:

w każdym domu,
w każdej kawiarni,
w każdej restauracji,
w każdym hotelu,
w każdym kiosku,
u każdego kolportera,
słowem wszędzie.

Z POMORZA

100 morgów lasu zniszczonego.

Tuchola. W lasach państwowych nadleśnictwa Trzepciny pod Tucholą pożar zniszczył około 100 morgów lasu 15-letniego zagajnika. Straty wynoszą około 15 tys. zł. Pożar powstał wskutek niedbalstwa przypadkowego przechodnia, który rzucił na suche poszycie leśne niedopałek od papierosa.

Pożar.

Świecie. W zabudowaniach gospodarczych posiedziciela ziemskiego Jana Kmiecia, pow. świecki pod Świeciem, wybuchł pożar, który strawił spichlerz z zawartością około 100 ctr rozmaitego zboża, stajnię i chlew. Budynki te stanowiły jedną całość długą na 45 metrów. Straty powstałe wskutek pożaru sięgają około 15 tys. zł.

Tragiczne wypadki.

Świecie. Podczas odbywania próby zawodów o odznakę państwową w Lnianie zdarzył się na boisku nieszczęśliwy wypadek. Jedna z dziewczynek, biorących udział w zawodach, Pałczyńska rzuciła tak niezręcznie granatem, iż ten uderzył w twarz chłopczyka Kutowskiego z Lniany. Chłopiec zalany krwią padł na boisku nieprzytomny. Samochodem przewieziono nieszczęśliwego do szpitala w Świeciu.

W Topólnie, pow. Świecie, zdarzył się wypadek, który pociągnął za sobą śmierć 9-letniej Stefanji Rauch fleiszówny. Rauchfleiszówna wracając ze szkoły bawiła się gumową piłką, która w pewnym momencie wpadła jej do wody. Przy próbie wydobycia piłki wpadła na głębię i utopiła się. Zwłoki — mimo natychmiast wszczętego alarmu — wydobyto dopiero po upływie pół godziny.

RUCH w TOWARZYSTWACH

Towarzystwo Św. Wincentego a Paulo. Zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 13 maja o godz. 4 po poł O liczne przybycie wszystkich członków prosi Zarząd.

SMP. męskie. Zebranie oddziału młodszych odbędzie się dziś t. j. piątek dnia 11 maja br. o godz. 8 wieczorem w klasie szkoły powszechnej O punktualne przybycie uprasza Zarząd.

Tow. Gim. „Sokół" W niedzielę, dnia 13 bm. urządza Tow. majówkę do Krojant. Zbiórka o godz. 5-tej rano u wylotu szosy kościerskiej.

Uprasza się członków o liczny udział — goście i sympatycy mili widziani. Zarząd.

Ochotnicza Straż Pożarna. W niedzielę, dnia 13 bm. odbędzie się tradycyjna wycieczka majowa do Wilhelminki. Zbiórka wszystkich druchen i druhów o godz. 5,30 przy strażnicy. Komendant.

Związek Podoficerów Rezerwy R. P. Koło w Chojnicach. Dnia 12 maja br. o godz. 20-tej odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu kolegi Kopp-Ostrowskiego przy ul. Gdańskiej nr. 5. Z powodu bardzo ważnych przyczyn przybycie kolegów jest konieczne. Zarząd.

Gen. Józef Haller w czasie mszy św. w Chicago

Kino Dźwiękowe - Nowości

W piątek 11-tego b. m. o godzinie 8.30

Największy film dźwiękowy p. t.

„Maski Dr-a Fu Manczu"

W roli głównej:

Boris Karloff

pamiętny otwórca Frankensteina i Mumji jako genjusz zła i nienawiści, stwarza swą największą niesamowitą kreację przejmującą grozą.

Współudział biorą:

Lewis Stone i Myrna May.

DRUKI

u nas nie są drogie!

Wykonujemy je starannie, gustownie i według najnowszych wymagań techniki drukarskiej.

Jedyna drukarnia w Chojnicach

Drukarnia Dziennika Pomorskiego

Chojnice Człuchowska 13.

Dnia 12 i 16 maja
o godzinie 8 mej rano odbędzie się **sprzedaż**
mięsa wołowego
w taniej jatce.
30 gr. funt

Wyszedł z druku i jest do nabycia

„Informator Administracyjno - Podatkowy"

opracowany przez redaktora Józefa Czajkę.

Informator konieczny jest w każdem gospodarstwie rolnem, ogrodniczym, w każdym sklepie, młynie, tartaku, mleczarni i t. p.

Książka zawiera 8 działów i omawia wyczerpująco sprawy administracyjno - podatkowe, sądowe, wojskowe, finansowe - rolne i ubezpieczeniowe.

68 wzorów podań, skarg, próśb i odwołań do wszystkich urzędów państwowych i samorządowych. Książkę wysyła **Rolnicza Ajencja Prasowa** po wpłaceniu zł. 1,40 na konto P. K. O. nr. 13.674 **w Warszawie,** lub po przesłaniu tej sumy przekazem pocztowym pod adresem

Rolnicza Ajencja Prasowa, Warszawa, Marszałkowska 85.

Prosimy nie zamawiać za zaliczeniem, gdyż podwyższa to znacznie cenę książki.

UWAGA. Za cenę jednej porady prawnej ma się stałego doradcę w domu.

Oszczędnością zapewnisz sobie byt na starość

Oszczędność!

jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności od 1 złotego począwszy przyjmujemy i oprocentowujemy korzystnie.

Otwieramy rachunki bieżące i czekowe.

Za zobowiązanie Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności odpowiada powiat chojnicki całym swoim majątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Chojnicach ul. Gdańska 23.

Pupilarnie pewna instytucja pod gwarancją pow. chojnickiego

Tel. 16. Tel. 16.

Oszczędność i praca ludzi wzbogaca.

Reperujemy wszelkie obuwie

Ceny nasze dostępne dla każdego!

Zelówki męskie	2.50
„ damskie	2.10
„ dziecięce	1.50
„ dziec. małe	1.20
Obcasy męskie	1.10
„ damsk. i dziec.	0.70
„ francuskie	0.50

Naprawiamy i oplatamy opanki

Do wszystkich napraw używamy pierwszorzędny materjał za każdą reperację ręczymy.

Polska Spółka Obuwia

„BATA" S. A.

w Chojnicach Rynek 11.

Jeżeli kto poszukuje

stanowiska
posiadłości
mieszkania
hipoteki

znaleźć to może

za pomocą ogłoszenia drobnego

w Dzienniku Pomorskim

Rysunki gotowe

na robótki, serwety, kwadraty biegacze — poduszki — obrusy garnitury kuchenne, — nocne stoliki, oraz bluzki do przepausowania

poleca:

Księgarnia Dziennika Pomorskiego

Żurnale Mód

miesięczne i sezonowe

posiada stale na składzie

Księgarnia Dziennika Pomorskiego.

Sprzedam **dom** wśród miasta z wszelkiemi wygodami Cena 32 tys. zł. wpłata 7 tys. zł.

Wydzierżawię **majątek rolny** 48 mórg pszennej ziemi. Objęcie 1.600 zł.

Zgłosz. Bruski, Chojnice, Plac Piastowski 23.

Programy Polskiego Radja

poleca

„Dziennik Pom."

Redakcja i Admin: Chojnice, Człuchowska 13. — P. K. O. 201.332. — Konto bank.: Bank Powiatowy Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice. — Telefon 44. — Adres telegr. „Dziennik Pom." — Skr. poczt. 33 — Druk i nakł. druk. „Dziennika Pom." w Chojnicach. Red. odp. Maks. Ossowski, Chojnice, ul. Człuchowska 13. — Redaktor przyjmuje od godz. 11—13. — Wydawca Władysław Juljusz Schreiber w Chojnicach.